

СИСТЕМА ЦІЛЕЙ ІМПЕРАТИВНИХ ПРОЦЕС-ОБ'ЄКТІВ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ВРЯДУВАННЯ

©2018 КОБИЛЯНСЬКА А. В.

УДК 339.9.012.23

Кобилянська А. В. Система цілей імперативних процес-об'єктів глобального економічного врядування

Метою статті є дослідження процес-об'єктів глобального економічного врядування з позиції співвідношення цілей їх функціонування з формами міжнародної економічної інтеграції, міжнародних економічних відносин і каналів реалізації глобального економічного врядування. Ґрунтуючись на працях дослідників, у статті було проаналізовано цілі таких процес-об'єктів глобального економічного врядування: інтеграції, сегрегації та агрегації, локалізації, глобалізації та глокалізації, конвергенції та неоконвергенції тощо. Надано якісну оцінку можливості одночасного досягнення цілей зазначених процес-об'єктів та цілей функціонування різних наднаціональних утворень: міжнародних організацій, регіональних об'єднань, метакорпорацій. Отримані висновки дозволяють зрозуміти, яким чином існуючі форми реалізації глобального економічного врядування поєднуються із сучасними процесами, що відбуваються в глобальній економіці.

Ключові слова: глобальне економічне врядування, процес-об'єкти, глобалізація, глобальна економіка, міжнародні економічні відносини.

Табл.: 3. Бібл.: 16.

Кобилянська Алла Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, Міжнародний гуманітарний університет (вул. Фонтанська дорога, 33, Одеса, 65009, Україна)

E-mail: akobylyanskaya@eerc.kiev.ua

УДК 339.9.012.23

Кобылянская А. В. Система целей императивных процесс-объектов глобального экономического управления

Целью статьи является исследование процесс-объектов глобального экономического управления с позиции соотношения целей их функционирования с формами международной экономической интеграции, международных экономических отношений и каналов реализации глобального экономического управления. Основываясь на трудах учёных, в статье были проанализированы цели следующих процесс-объектов глобального экономического управления: интеграции, сегрегации и агрегации, локализации, глобализации и глокализации, конвергенции и неоконвергенции и т. д. Была предоставлена качественная оценка возможностей одновременного достижения целей указанных процесс-объектов и целей функционирования различных наднациональных образований: международных организаций, региональных объединений, метакорпораций. Полученные выводы позволяют понять, каким образом существующие формы реализации глобального экономического управления сочетаются с современными процессами, происходящими в глобальной экономике.

Ключевые слова: глобальное экономическое управление, процесс-объекты, глобальная экономика, международные экономические отношения, устойчивое развитие.

Табл.: 3. Библ.: 16.

Кобылянская Алла Валериевна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры менеджмента, Международный гуманитарный университет (ул. Фонтанская дорога, 33, Одесса, 65009, Украина)

E-mail: akobylyanskaya@eerc.kiev.ua

UDC 339.9.012.23

Kobylanska A. V. The System of Goals of the Imperative Process-Objects of Global Economic Management

The article is aimed at studying the process-objects of global economic management from the standpoint of correlation of goals of their functioning with the forms of international economic integration, international economic relations and channels of implementation of global economic management. Based on the writings of scholars, the article analyzes the goals of the following process-objects of global economic management: integration, segregation and aggregation, localization, globalization and glocalization, convergence and neoconvergence, etc. A qualitative estimation of possibilities of simultaneous achievement of goals of the mentioned process-objects together with goals of functioning of various supranational formations: international organizations, regional associations, metacorporations is provided. The findings make it possible to understand how the existing forms of global economic management are combined with the contemporary processes in the global economy.

Keywords: global economic management, process-objects, global economy, international economic relations, sustainable development.

Tbl.: 3. Bibl.: 16.

Kobylanska Alla V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management, International University for the Humanities (33 Fontanska doroha Str., Odesa, 65009, Ukraine)

E-mail: akobylyanskaya@eerc.kiev.ua

У попередніх дослідженнях автора [1] було надано визначення глобальному економічному врядуванню (ГЕВ), проаналізовано його об'єкт і суть стратегії та тактики, чим покладено основу для подальших досліджень в цій сфері. Логічно наступним кроком є дослідження цілей глобального економічного врядування, що їх перед собою висувають глобальні актори, визначення співвідношення між цілями ГЕВ і формами міжнародної економічної інтеграції, каналами реалізації ГЕВ, а також вивчення імперативів такої дії.

Попередньо, базуючись на працях Козак А. С. і Федорук О. В., Філіпенко А. С., О'Brien R. та M. Wil-

liams, Лещенко В. В. та Дьякова А. А., Дж. Сакса тощо, була проаналізована відмінність між цілями глобального економічного врядування, як окремого процесу та сфери діяльності, та міжнародної економічної політики, надана компаративна оцінка основним їх аспектам [2]. Це дало змогу поглибити предмет дослідження та визначило необхідність якісної конкретизації та систематизації цілей імперативних процес-об'єктів глобального економічного врядування.

Методику дослідження формує використання загальнонаукових методів аналізу та синтезу визначеного об'єкта дослідження.

Метою статті є визначення цілей, імперативів та інтересів глобального економічного врядування в контексті їх конкретизації відповідно до об'єкта ГЕВ, який було детерміновано в роботі [1], а саме: рівневих площин ГЕВ, сфер ГЕВ, процесів ГЕВ, структурних множин ГЕВ, а також окремо відповідно до форми міжнародної економічної інтеграції.

Відповідно до процесного аспекту сутності об'єкта глобального економічного врядування (процес-об'єкта ГЕВ) варто розглядати та класифікувати такі його цілі.

Цілі економічного зростання та розвитку полягають у досягненні сталого, збалансованого, ефективного економічного поступу, що заснований на принципах соціальної відповідальності, недискримінаційності та згладжуванні економічних коливань.

Цілі економічної сегрегації/агрегації. Термін «сегрегація» означає явище просторово-соціального розшарування, яке активно практикується окремими особами по відношенню до інших. Надалі термін «сегрегація» використовуватиметься в сенсі просторового (економічного) відокремлення, що практикується окремими суб'єктами як засіб соціально-економічного відділення від інших, з якими сегрегатор не бажає взаємодіяти [3, с. 11].

Концепція «сегрегації», яка виникла як суто соціологічна, у контексті глобалізації набула нової інтерпретації. Відповідно до Scholte J. A., за глобалізації при об'єднанні країн територіальна ознака втрачає свою важливість та створюються «супратериторіальні об'єднання», водночас невід'ємною частиною процесів глобалізації стають наростання просторової сегрегації, відділення та відчуження. Найбільш яскраво це проявляється в сильнішому порушенні зв'язку між усе більш глобалізованими, екстериторіальними елітами і рештою населення, «локалізація» якого по-стійно поглиблюється [4].

Відповідно, агрегація є процесом, зворотним до сегрегації.

Водночас економічна сегрегація та агрегація є окремими випадками дезінтеграції та інтеграції відповідно. Так, сегрегуватися може лише один член/група членів інтеграційного об'єднання, агрегування ж можливо не тільки на початковому етапі утворення інтеграційного об'єднання, але і при інтеграції не-члена до вже існуючого утворення або інтеграції раніше сегрегованого члена.

Окремо варто розглянути процес глобальної *сепарації*. Якщо на національному рівні під сепарацією найчастіше розуміють відокремлення частини території країни, то глобальна сепарація має інше значення. Так, Ю. М. Пахомов пропонує розглядати феномен «глобальної сепарації» як прискорення розриву світів за рахунок взаємного накладання механізмів, які диференціюють і стратифікують світове співтовариство. У цілому під сепарацією академік розуміє

вилучення ресурсів, економічної влади одними країнами, щоб завадити іншим [5].

Цілі економічної інтеграції та дезінтеграції. Якщо під економічною інтеграцією розуміють об'єктивний процес розвитку глибоких, стійких взаємозв'язків та поділу праці між національними господарствами, створення міжнародних господарських комплексів у межах держави, то щодо дезінтеграції, засадничим є трактування, запропоноване Rörpe W. у 1942 р. Аналізуючи переважно міжнародну торгівлю та політику відкритого ринку або протекціонізму, автор зазначає, що наразі найбільш важливим є той факт, що «ця міжнародна економічна система зламалась... були сформовані центрально організовані національні уряди та спостерігалось зростання ізоляційної економічної політики (меркантилізму)». [6] Ford O. T. зазначає, що дезінтеграція – це процес, зворотний інтеграції, часто може розглядатися як *негативна інтеграція* [7]. Окремо розглядаються питання інтеграційних і дезінтеграційних процесів у Європейському Союзі як в одному з найбільших та найглибших інтеграційних об'єднань [8].

Серед вітчизняних науковців варто відмітити Резнікову Н. В., яка, в тому числі, спираючись на праці інших науковців, розглядає питання юрисдикційної дезінтеграції, політичної інтеграції, економічної інтеграції та доходить висновку, що «проблема розмежування феномена інтеграції є певною мірою штучною, адже сама по собі інтеграція – це безперервний процес зміни характеристик... фази стагнації та дезінтеграції не лише мають опинитися у дослідницькому ракурсі, але й розглядатися як ключові стадії інтеграційного процесу» [9, с. 258–259].

Відповідно до Камінської Т. В., процеси в межах ЄС носили ознаки дезінтеграції, що виявляла себе як у загрозі виходу деяких країн з ЄС, так і в загрозі політичного/економічного розколу всередині союзу [10].

Лібман О. М. і Хейфець Б. А. у 2011 р. систематизували свої колишні напрацювання та висновки з робіт інших авторів та запропонували розглядати чотири види дезінтеграції залежно від швидкості цих процесів та напрямку домінування дезінтеграції (згори/знизу). Причому іманентно автори не розрізняють дезінтеграцію та сегрегацію або сепарацію. Втім, вони зауважують, що в дослідженні під інтеграцією розуміють інтеграцію ринків. Тому, відповідно, дезінтеграція – це процес відокремлення в просторі окремих ринків, що проявляється як у зміні динаміки цін, так і в скороченні потоків благ і ресурсів [11].

Запропоноване визначення є доволі дискусійним, адже сучасна глобальна економіка та інтеграційні процеси в ній характеризуються все меншою роллю просторової ознаки як детермінанти інтеграції. Додаткового пояснення вимагає і визначення того, що автори розуміють під ринками, і чому вони не використовують термін «економіка» або «економічні відносини».

Якубовський С. О., наслідуючи відхід Лібмана О. М. і Хейфеца Б. А., в певному сенсі також пропонує розмежування феномена дезінтеграції відповідно до двох основних моделей: дезінтеграція, що виникла в результаті конфлікту інтересів, і латентна дезінтеграція [12].

Зважаючи на вищевикладене, відповідно до мети дослідження та спираючись на попередні роботи [1], пропонуємо під економічною дезінтеграцією розуміти процес, зворотний економічній інтеграції, який становить невід'ємну частину останньої та означає обособлення в межах рівневих площин глобальної економіки.

Цілі локалізації, глобалізації та глокалізації, регіоналізації. Діалектична природа глобалізації, як аксіоматично незворотного процесу повсякчасної появи нових і поглиблення існуючих економічних взаємозв'язків між суб'єктами глобальної економіки, передбачає головною метою оптимізацію міжнародних економічних відносин за умови максимізації вигод від збільшення відкритості економік. Останні можна умовно поділити на вигоди для країни та вигоди для решти економічної спільноти. У цьому випадку локалізація вбачається як механізм прихистку локальних внутрішніх інтересів міжнародних гравців (частіше країн) від можливих збитків від надмірної лібералізації.

Поряд із концепціями глобалізації та локалізації все більшого інтересу викликають процеси глокалізації, які найчастіше розуміють у контексті «міркуй глобально, дій локально», або в сенсі адаптації глобальних стратегій до локальних особливостей.

Втім, Камінська Т. В. надає новий підхід концепції глокалізації з позиції глобальної макроекономіки, інтерпретуючи її як заціклення розвинених і технологічних держав на самих собі, зростання торгівлі й обміну чинниками виробництва між державами, що стоять на одному щаблі піраміди конкурентних переваг. [13]. У цьому випадку глокалізація поглиблює соціально-економічні диспропорції, укріплює біполюсний світ, що може призвести до повного руйнування менш розвинених економік країн, що розвиваються [14].

Водночас під глокалізацією пропонують розуміти процес рестратифікації світу, що базується на нових принципах, процес створення нової ієрархії світового масштабу [15]. У цьому контексті глокалізація виступає опонентом фрагментації як процесу формування та укріплення блоків і союзів «національних держав» у вигляді складних ієрархічних систем на тлі збільшення кількості акторів на світовій арені з подальшою зміною в балансі їхніх сил [16].

Цілі економічної конвергенції та неоконвергенції. Поширене розуміння економічної конвергенції як зближення темпів та рівнів економічного розвитку прийшло на зміну «старій» конвергенції між капіта-

лізмом і соціалізмом, яка мала обмежені результати через її гальмування і блокування країнами-лідерами двох протилежних систем. Перехід більшості економік світу до ринкових засад функціонування, рух у напрямку до загальноприйнятних світових стандартів та цінностей становить сутність і водночас ціль нової конвергенції та зумовлює її успіх.

Цілі глобальної економічної та іншої безпеки. Під безпекою в цьому контексті пропонуємо розуміти комплекс безпекових аспектів у глобалізованому світі: економічна стабільність та усталеність, інституційна прозорість та гарантування захищеності прав і свобод суб'єктів глобальної економіки.

Виходячи з вищевикладеного пропонуємо систематизувати цілі глобального економічного врядування з позиції процес-об'єкта ГЕВ відповідно до декількох критеріїв: форм міжнародної економічної інтеграції, форм міжнародних економічних відносин (МЕВ) та різних каналів реалізації ГЕВ (табл. 1 – табл. 3).

На нашу думку, форми міжнародної економічної інтеграції припускають досягнення цілей глобального економічного врядування в межах основних процес-об'єктів ГЕВ. Зі зростанням ступеня економічної інтеграції зростає й кількість релевантних цілей. Так, існування політичних союзів передбачає досягнення цілей економічної безпеки в масштабах глобальної економіки, тоді як факт існування преференційної торгівлі не має на меті її забезпечення.

Відповідно до табл. 2 реалізація цілей процес-об'єктів ГЕВ у межах окремих форм міжнародних економічних відносин сприяє розвитку глобальної економіки. Виходячи з даних табл. 2 видно, що при пересуванні уздовж цілей різних процес-об'єктів досягається, по-перше, синергетичний ефект від реалізації міжнародних економічних відносин, що знаходить, зокрема, своє відображення в стимулюванні розвитку підприємництва в глобальних масштабах, по-друге, відбувається якісний перехід-поглиблення ступеня глобальної економічної інтеграції: від простого укріплення міжкраїнової взаємодії до стимулювання досягнення глобальної економічної стабільності.

Глобальне економічне врядування може реалізовуватися, у тому числі, за рахунок різних каналів впливу. Табл. 3 містить аналіз процес-об'єктів ГЕВ у контексті того, хто є основним каналом впливу ГЕВ. Показано, що міжнародні організації більшою мірою, ніж регіональні утворення або метакорпорації, у своїй програмній діяльності послуговуються цілями, притаманними процесним об'єктам ГЕВ. Водночас регіональні об'єднання частіше виступають користувачами загальновизначених цілей процес-об'єктів ГЕВ, тоді як метакорпорації подеколи схильні чинити опір або, навпаки, бути стимулом до встановлення відповідних цілей. На поточному етапі вбачається, що метакорпорації певним чином розташовуються

Таблиця 1

Співвідношення цілей процес-об'єктів ГЕВ і форм міжнародної економічної інтеграції

Ціль	Преференційна торгівля	ЗВТ	Митний союз	Спільний ринок	Економічний союз	Політичний союз
Цілі зростання	Так	Так	Так	Так	Так	Так
Цілі інтеграції	–	Так	Так	Так	Так	Так
Цілі сегрегації та агрегації	–	Так	Так	Так	Так	Так
Цілі локалізації, глобалізації та глокалізації	–	–	–	Так	Так	Так
Цілі конвергенції та неоконвергенції	–	Так, частково	Так, частково	Так	Так	Так
Цілі економічної та іншої безпеки	–	–	–	Так	Так	Так

Джерело: авторська розробка.

Таблиця 2

Співвідношення цілей процес-об'єктів ГЕВ і форм МЕВ

Ціль	Торгівля	Потоки капіталу	Валютні відносини	Міжнародна міграція	Міжнародне науково-технічне співробітництво	Глобалізація виробництва, створення ланцюгів вартості	Економічна інституціоналізація	Поглиблення глобалізаційних економічних процесів
Цілі зростання	Стимулювання розвитку підприємництва, міжнародних ринків та економік окремих країн							
Цілі інтеграції	Стимулювання становлення та розвитку інтеграційних об'єднань							
Цілі сегрегації та агрегації	Стимулювання розвитку інтеграційних об'єднань							
Цілі локалізації, глобалізації та глокалізації	Стимулювання розвитку процесів економічної глобалізації							
Цілі конвергенції та неоконвергенції	Стимулювання досягнення економічної рівномірності розвитку глобального господарства							
Цілі глобальної економічної та іншої безпеки	Стимулювання досягнення глобальної економічної стабільності та інституційної забезпеченості							

Джерело: авторська розробка.

«out of the box» – трохи осторонь від цілепокладання в межах ГЕВ (або назовні по відношенню до системи прийняття управлінських рішень), виконуючи інколи роль «watch dog», спостерігаючи за перебігом процесу та здійснюючи коригувальний вплив за необхідності. Це, своєю чергою, піддає сумніву необхідність включення метакорпорацій (зокрема) та приватного сектора (загалом) у процес прийняття рішень щодо ГЕВ шляхом розробки необхідних інструментів та каналів впливу.

ВИСНОВКИ

У статті розглянуто цілі основних процесних об'єктів глобального економічного врядування: зростання; інтеграції; сегрегації та агрегації; локалізації,

глобалізації та глокалізації; конвергенції та неоконвергенції тощо. Доведено можливість одночасного досягнення цілей зазначених процес-об'єктів та цілей функціонування різних наднаціональних утворень: міжнародних організацій, регіональних об'єднань, метакорпорацій. Отримані висновки дозволили зрозуміти, що існуючі форми реалізації глобального економічного врядування поєднуються із сучасними процесами, що відбуваються в глобальній економіці. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Кобилянська А. В. Концептуалізація дискурсу глобального економічного врядування. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. Вип. 23 (1). С. 15–18.

Співвідношення цілей процес-об'єктів ГЕВ та каналів реалізації ГЕВ

	Міжнародні організації	Регіональні об'єднання	Метакорпорації
Цілі зростання	Ціль існування каналу	Ціль функціонування	Ціль функціонування
Цілі інтеграції	Можливий наслідок	Ціль існування	Можливий наслідок
Цілі сегрегації та агрегації	Можливий наслідок	Можливий наслідок	Можливий наслідок
Цілі локалізації, глобалізації та глокалізації	Можливий наслідок	Можливий наслідок	Можливий наслідок
Цілі конвергенції та неоконвергенції	Ціль існування	Можливий наслідок	Можливий наслідок
Цілі глобальної економічної та іншої безпеки	Ціль існування	Можлива ціль існування	Можлива ціль функціонування

	Цілі зростання	Цілі інтеграції	Цілі сегрегації та агрегації	Цілі локалізації, глобалізації та глокалізації	Цілі конвергенції та неоконвергенції	Цілі глобальної економічної та іншої безпеки
Міжнародні організації	Генератор/Виконувач	Генератор	Генератор/Користувач	Генератор	Генератор	Генератор
Регіональні об'єднання	Генератор/Виконувач	Генератор	Генератор	Генератор/Користувач	Генератор/Користувач	Генератор/Користувач
Метакорпорації	Генератор/Виконувач	Генератор/Джерело/Стимул/Перепопа	Генератор/Користувач	Генератор/Користувач	Генератор/Користувач	Генератор/Стимул/Перепопа

Джерело: авторська розробка.

2. Кобилянська А. В. Цілі глобального економічного врядування та міжнародної економічної політики як економічні категорії // Міжнародна науково-практична конференція «Сучасна глобальна регіоналістика і суб'єкти економіки: напрями впливу» (м. Одеса, Міжнародний гуманітарний університет). Одеса, 2017. С. 12–16.

3. Alaily-Matar N. Segregation for aggregation? The pattern and logic of spatial segregation practices of young affluent heads of households in the post-war city of Beirut. University College, London, 2010. 237 p. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/6bf2/2f56809ba0324d52ccdea6f1116f13002ea2.pdf>

4. Scholte J. A. The Geography of Collective Identities in a Globalizing World. *Review of International Political Economy*. 1996. Vol. 3. No 4. P. 565–607.

5. Пахомов Ю. Н. Цивилизационные модели современности и их исторические корни. Киев : Наукова думка, 2002. 632 с.

6. Röpke W. International Economic Disintegration / Ludwig von Mises Institute. 1950. URL: <https://mises.org/library/international-economic-disintegration>

7. Ford O. T. Prospects for Integration and Disintegration in the World. URL: <http://the-stewardship.org/research/world-integration.htm>

8. European Integration and Disintegration: East and West / ed.: Bideleux R., Taylor R. Routledge, 1996. 312 p.

9. Резнікова Н. В. Глобальна економічна взаємозалежність: сучасна парадигма та детермінанти модифікації : монографія. Київ : Вид-во ТОВ «ВІСТКА», 2013. 456 с.

10. Камінська Т. В. Інтеграційні чи дезінтеграційні процеси Європи. Стратегія розвитку України. *Економіка, соціологія, право*. 2011. Т. 2. № 4. С. 69–74. URL: <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/SR/article/view/4583>

11. Либман А. М., Хейфец Б. А. Модели экономической дезинтеграции. Интеграция и дезинтеграция. *Евразийская экономическая интеграция*. 2011. № 2. С. 4–18.

12. Якубовський С. О. Процеси економічної дезінтеграції та їх моделювання. *Вісник Міжнародного Слов'янського університету. Серія «Економічні науки»*. 2012. Т. XV. № 2. С. 3–8.

13. Камінська Т. В. «Провали» глобального ринку. Стратегія розвитку України. *Економіка, соціологія, право*. 2011. № 2. С. 69–72. URL: <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/SR/article/view/4197>

14. Резнікова Н. В. Парадигма економічної незалежності країн в умовах глобалізації : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.02. Київ, 2014. 38 с.

15. Делягин М. Г. Мировой кризис: общая теория глобализации. М. : ИНФРА-М, 2003. 380 с.

16. Ел Сеад Махмуд. Тенденції глобалізаційних процесів у світовому господарстві. *Економічний форум*. 2013. № 3. С. 36–42. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecfor_2013_3_7.pdf

REFERENCES

Alaily-Matar, N. "Segregation for aggregation? The pattern and logic of spatial segregation practices of young affluent

heads of households in the post-war city of Beirut". University College, London, 2010. <https://pdfs.semanticscholar.org/6bf2/2f56809ba0324d52ccdea6f1116f13002ea2.pdf>

Delyagin, M. G. *Mirovoy krizis: obshchaya teoriya globalizatsii* [World crisis: general theory of globalization]. Moscow: INFRA-M, 2003.

El Sead, M. "Tendentsii hlobalizatsiinykh protsesiv u svitovomu hospodarstvi" [Trends in globalization processes in the global economy]. *Ekonomichnyi forum*. 2013. http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecfor_2013_3_7.pdf

European Integration and Disintegration: East and West. Routledge, 1996.

Ford, O. T. "Prospects for Integration and Disintegration in the World". <http://the-stewardship.org/research/world-integration.htm>

Kaminska, T. V. "«Provaly» hlobalnoho rynku" ["Failures of the global market"]. *Stratehiia rozvytku Ukrainy. Ekonomika, sotsiologhiia, pravo*. 2011. <http://jrnل.nau.edu.ua/index.php/SR/article/view/4197>

Kaminska, T. V. "Intehratsiini chy dezintehratsiini protsesy Yevropy" [Integration or disintegration processes in Europe]. *Stratehiia rozvytku Ukrainy. Ekonomika, sotsiologhiia, pravo*. 2011. <http://jrnل.nau.edu.ua/index.php/SR/article/view/4583>

Kobylanska, A. V. "Kontseptualizatsiia dyskursu hlobalnoho ekonomichnoho vriaduvannia" [Conceptualization of the Discourse of Global Economic Governance]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriiia «Ekonomichni nauky»*, no. 23 (1) (2017): 15-18.

Kobylanska, A. V. "Tsili hlobalnoho ekonomichnoho vriaduvannia ta mizhnarodnoi ekonomichnoi polityky yak eko-

nomichni katehorii" [The goals of global economic governance and international economic policy as economic categories]. *Suchasna hlobalna rehionalistyka i subiekty ekonomiky: napriamy vplyvu*. Odesa: Mizhnarodnyi humanitarnyi universytet, 2017. 12-16.

Libman, A. M., and Kheyfets, B. A. "Modeli ekonomicheskoy dezintegratsii. Integratsiya i dezintegratsiya" [Models of economic disintegration. Integration and disintegration]. *Yevraziyskaya ekonomicheskaya integratsiya*, no. 2 (2011): 4-18.

Pakhomov, Yu. N. *Tsivilizatsionnyye modeli sovremennosti i ikh istoricheskiye korni* [Civilization models of modernity and their historical roots]. Kyiv: Naukova dumka, 2002.

Reznikova, N. V. "Paradyhma ekonomichnoi nezalezhnosti krain v umovakh hlobalizatsii" [Paradigm of economic independence of countries in the conditions of globalization]: *avtoref. dys. ... d-ra ekon. nauk : 08.00.02*, 2014.

Reznikova, N. V. *Hlobalna ekonomichna vzaiemozalezhnist: suchasna paradyhma ta determinanty modyfikatsii* [Global economic interdependence: a modern paradigm and modifications of the determinants]. Kyiv: Vyd-vo TOV «VISTKA», 2013.

Ropke, W. "International Economic Disintegration". Ludwig von Mises Institute. 1950. <https://mises.org/library/international-economic-disintegration>

Scholte, J. A. "The Geography of Collective Identities in a Globalizing World". *Review of International Political Economy*, vol. 3, no. 4 (1996): 565-607.

Yakubovskiy, S. O. "Protsey ekonomichnoi dezintehratsii ta yikh modeliuvannia" [Processes of economic disintegration and their modeling]. *Visnyk Mizhnarodnoho Slovianskoho universytetu. Seriiia «Ekonomichni nauky»*, vol. 15, no. 2 (2012): 3-8.